

**Gemeente
Voorschoten**

Kadernota 2020

Colofon

Uitgave Gemeente Voorschoten

Postbus 393

2250 AJ Voorschoten

Inlichting: gemeente@voorschoten.nl

18 juni '19

Inhoud concept kadernota 2020

1. Inleiding.....	4
2. Uitgangspunten voor de ramingen	8
3. Financiële terugblik en financiële ontwikkelingen gemeente Voorschoten	9
4. Conclusie.....	10
financiële ontwikkelingen.....	11
5. Ontwikkelingen gemeentefonds	11
5.1. Meicirculaire.....	11
5.2. Herziening gemeentefonds in 2021	11
5.3 Stabiele raming uitkering gemeentefonds	11
6. Actualisatie begrotingscan (in hoofdlijnen)	13
7. Afschrijvingslasten in een nieuw perspectief.....	14
8. Financieel meerjarenperspectief	15
9. Toelichting op de tabel	18
9.1 Autonome Ontwikkelingen	18
9.2 Loon- en prijsontwikkelingen.....	25
9.3 Nieuw beleid	28
9.4 Gemeenschappelijke regelingen	35
10. Investeringsplanning 2020-2023.....	36
10.1 Treasury	36
10.2 Nut, urgentie en uitvoeringsniveau (motie 100283)	37

1. Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2020; een belangrijk beleidsstuk van de gemeente Voorschoten. Daarin staat aangegeven welke langjarige plannen er zijn en hoe die betaald worden. De kadernota vormt daarmee de basis voor de begroting 2020 die eind dit jaar vastgesteld wordt. Het college van burgemeester en wethouders staat nu ook samen met de gemeenteraad voor grote financieel-maatschappelijke uitdagingen.

De kadernota vormt de start van de jaarlijkse Planning & Control cyclus. De raad stelt het kader op waarmee het sturing geeft aan de op te stellen begroting 2020 door het college van burgemeester en wethouders. In de kadernota wordt aangegeven welke afwegingen er worden gemaakt voor bestaand en nieuw beleid.

Aan de slag met de uitvoering van het coalitieakkoord

Na het sluiten van het coalitieakkoord "Duurzaam en Vooruitstrevend Voorschoten" is dit college van burgemeester en wethouders aan de slag gegaan om uitvoering te geven aan de moeilijke maar verantwoorde beslissingen voor de toekomst van ons dorp. Het is van groot belang om Voorschoten financieel stabiel en gezond te houden. Dit maakt dat investeren niet zonder meer mogelijk is en vraagt om denken in creatieve oplossingen, vaker zaken combineren en meer samenwerken.

Financiële problematiek is aangepakt

Als uitvoering van het coalitieakkoord is gestuurd op het op orde brengen van de financiën. Deze aanpak heeft zijn eerste resultaten opgeleverd waarbij de gemeentelijke begroting weer in kalmer vaarwater is terecht gekomen door binnen de begroting de financiële consequenties uit de voorgaande periode(n) te adresseren en op te pakken. Gemakkelijk was dit niet maar heeft wel geleid tot betere financiële kengetallen: de schuldquote is in 2018 afgenomen naar 63,8 % en de algemene reserve is gegroeid tot ruim €19 miljoen. Met de raad zijn afspraken gemaakt over een

investeringsruimte voor nieuwe investeringen. Voor de komende periode bedraagt de ruimte ten opzicht van de bestaande investeringen €2,8 miljoen op jaarbasis. Verder zijn lastige problemen opgeruimd zoals de onverdeelde personeelslasten en het wegvallen van de precario-inkomsten over enkele jaren.

Nieuwe ontwikkelingen en taken vanuit de (Rijks)overheid

Wat nu nieuw is en waar geen rekening mee is gehouden zijn ontwikkelingen, taken, vanuit bijvoorbeeld de Rijksoverheid waarbij geacht wordt dat de gemeente als lokale overheid deze (mede) betaalt. Zo nemen de kosten van de jeugdzorg sterk toe. Bij veel gemeenten leidt dit tot tekorten, zo ook bij Voorschoten en hiervoor moet op een goede manier dekking worden gevonden. De nieuw afgesloten cao voor ambtenaren leidt tot een hogere bijdrage van de gemeente. En verder komt de energietransitie naar de gemeenten toe en stijgen de kosten van gemeenschappelijke regelingen waaraan Voorschoten deelneemt. Het gemeentebestuur wil daarom meer grip op deze dossiers om hier bij te kunnen sturen.

Samenwerken in de regio

De samenwerking in de Leidse regio en Hart van Holland vraagt om visie, vertrouwen en het vermogen om met elkaar samen te werken. Er wordt meer en hechter samengewerkt in de Leidse regio (de gemeenten Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Zoeterwoude en Voorschoten). We zijn pragmatisch aan de slag werkend vanuit de inhoud om de problemen, opgaven en ambities voor onze inwoners, het hoofd te bieden en deze zo goed mogelijk rond maatschappelijk-bestuurlijke 'issues' te organiseren.

Woningen voor jong en oud

Onze samenleving vergrijst, steeds meer inwoners doen een beroep op zorg en steeds minder jonge mensen kunnen zich een huis in Voorschoten veroorloven. Daarom willen wij meer betaalbare woningen bouwen voor starters en senioren. Zo creëren we doorstroming op de woningmarkt. Deze groei en veranderingen moeten we op een goede manier opvangen zonder dat Voorschoten zijn dorps- en groene karakter verliest. Bestuurlijk gemaakte afspraken over nieuwbouw respecteren we met oog voor cultuur, landschap en biodiversiteit. Als Voorschoten staan we voor een serie van gemeentegrensoverschrijdende uitdagingen. Voorbeelden zijn de energietransitie, de inkoop van de Jeugdzorg en de warmterotonde.

De lokale zorg kwalitatief sterk, toegankelijk en betaalbaar

De uitdaging is om de lokale zorg kwalitatief sterk en betaalbaar te houden. Door de vergrijzende samenleving doen steeds meer inwoners een beroep op zorg. Om later kostbare zorgtrajecten te voorkomen gaan

we nu inzetten op het vroeg signaleren en het snel oplossen van problemen.

Een grote opgave is er met name op het gebied van jeugdhulp. De gemeente Voorschoten heeft een zorgplicht op basis van de Jeugdwet. Jeugdhulp is financieel-technisch een 'open einde regeling'. Dit betekent dat onze inwoners die daar een beroep op doen recht hebben op zorg; ook als het budget op is. Nationaal als ook in Voorschoten stijgen de kosten terwijl de compensatie vanuit de Rijksoverheid achterblijft. Komende periode wordt er extra ingezet op het terugdringen van de zorgkosten en de lokale uitvoeringskosten.

Participatie

We kijken kritisch naar hoe we samenwerken en hoe we inwoners vroegtijdig bij planvorming kunnen betrekken. Om bruikbare handvatten te bieden voor burgerparticipatie voor raad, college, inwoners en ambtenaren, is een participatienota opgesteld. In deze nota is aandacht voor de manier waarop participatieprocessen worden ingericht en waar welke verantwoordelijkheid is belegd. Per dossier wordt bekeken op welke niveau burgerparticipatie kan worden ingezet en welke vorm deze kan krijgen. Bij het uitvoeren van (ruimtelijke) projecten dient budgettair rekening gehouden te worden met bijkomende kosten voor het inrichten van participatietrajecten en communicatiemiddelen.

Een bruisende lokale economie

Een bruisend Voorschoten vraagt om een bruisende lokale economie. Bedrijven zorgen voor werk, winkels zijn een belangrijke en bereikbare voorziening voor onze inwoners en bezoekers van ons dorp. En ondernemers ondersteunen

weer maatschappelijke doelen die we nastreven. We werken aan een gezond vestigingsklimaat met meer ruimte voor ZZP'ers in nieuw- en/of bestaande bouw, een flexibele invulling van ruimte op bedrijventerreinen en minder beperkende en eenvoudiger regelgeving. Daarnaast moet er ruimte zijn voor sport en beweging en maken we voortgang om ons centrum aantrekkelijker te maken voor winkelend publiek.

Bereikbaarheid en infrastructuur

Voorschoten moet verkeerstechnisch goed bereikbaar zijn. Samen met de provincie Zuid-Holland en de gemeente Leiden zien wij in dit kader toe op een vlotte doorstroming voor auto en fiets in en rondom Voorschoten en dat de overlast van de A4 bouwwerkzaamheden tot een minimum wordt beperkt. Onze lobby-ondersteuning voor nieuwe geluidsschermen langs de A4 heeft tot positief resultaat geleid.

Het netwerk voor openbaar vervoer in de regio moet meer worden ingericht op het verbinden van belangrijke kernvoorzieningen, zoals winkelcentra, ziekenhuizen en scholen. We investeren ook in goed onderhoud van de wegen, bruggen en het rioolstelsel van ons dorp, zoals bij de Leidseweg-noord, de Bachlaan en Prins Bernhardlaan en vernieuwen antieke gasleidingen.

Duurzaamheid en innovatie

De komende jaren komen in onze regio meer mensen wonen, vestigen zich meer bedrijven en zal de vraag naar lokaal opgewekte energie toenemen. We werken aan een energieneutraal Voorschoten 2030 en willen ons leefklimaat verduurzamen en ons goed voorbereiden op een toekomst waarin we steeds meer een beroep doen op zon- en windenergie. Als gemeente geven we zelf het

goede voorbeeld. Dit doen we door bijvoorbeeld het vervangen van verouderde straatverlichting met LED en het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed. Inwoners en ondernemers worden uitgedaagd om hun eigen woning of bedrijfspand te verduurzamen. Kennisuitwisseling en wijkambassadeurs zijn in dit proces belangrijke schakels.

Invoering Omgevingswet

De Omgevingswet is een nationale wet die een verregaande vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de leefomgeving (omgevingsrecht) beoogt, door tientallen wetten en honderden regels te bundelen in één nieuwe wet. Deze wordt in iedere gemeente uitgevoerd. Zo ook in Voorschoten. De wet betekent een aanzienlijke inhoudelijke reductie van regels op het terrein van water, lucht, bodem, natuur, infrastructuur, gebouwen en cultureel erfgoed. De Omgevingswet vraagt van ons allen om kritisch en constructief te kijken naar de wijze waarop we samenwerken tussen overheden, inwoners, bedrijven, instellingen, ontwikkelaars en verenigingen. En we werken aan het vereenvoudigen van processen en procedures zodat inwoners en bedrijven integraal worden bediend.

Toekomstbestendige voorzieningen en veiligheid

We onderzoeken welke voorzieningen we duurzaam als gemeente kunnen faciliteren. Het programma Dienstverlening is inmiddels afgerond en heeft zijn vervolg gekregen in een uitvoeringsnotitie zodat we in de komende periode een sterke verbetering van onze gemeentelijke dienstverlening realiseren. Zo wordt bijvoorbeeld het digitaal aanvragen van producten eenvoudiger. Onder

andere het thuisbezorgen van paspoorten, het digitaal toezenden van bouwdoSSIERS en in de toekomst MijnoVerheid zorgen ervoor dat inwoners vanuit huis hun producten en diensten kunnen aanvragen, volgen en ontvangen. In het licht van het initiatiefvoorstel van de gemeenteraad om te komen tot een brede inventarisatie van ruimtelijke opgaven en gemeentelijke voorzieningen wordt de ambitie om bibliotheek en cultureel centrum te combineren integraal meegenomen. We zetten verder in op extra BOA capaciteit om zo bij te dragen aan handhavingscapaciteit en veiligheid.

Een vraagstuk dat de afgelopen periode veel aandacht heeft gehad is "zwemmen in Voorschoten". Het in stand houden van deze voorziening vraagt ook om het maken van keuzes en afwegingen in relatie tot de andere bestuurlijk-financiële uitdagingen waarvoor we staan als gemeentebestuur.

Financieel kader

De ambities en uitdagingen waar we als gemeente voor staan manifesteren zich binnen 'financiële schaarste'. Om het speelveld af te bakenen heeft de gemeenteraad naast landelijk financiële spelregels in december 2018 de nota schuldenbeheersing vastgesteld. Hierin is de beperkte omvang van de investeringsruimte voor de aankomende jaren duidelijk geworden. De investeringsruimte in de aankomende jaren is, rekening houdend met de gestelde kaders in de nota

schuldenbeheersing € 0,2 miljoen groter. In de paragraaf treasury wordt dit nader toegelicht.

Op weg naar een sluitende begroting 2020

We willen dat Voorschoten een bestuurlijk zelfstandig dorp blijft, zodat we zelf (mede)regie voeren over de inrichting van ons dorp en het aanbod van voorzieningen. Het meerjarenbeeld van deze kadernota is nog niet sluitend. Het college van burgemeester en wethouders gaat graag met de gemeenteraad in gesprek over de contouren en richtingen waarlangs een structureel en reëel sluitende begroting 2020 gerealiseerd kan worden. Geconfronteerd met een tekort van ruim € 2 miljoen legt het college met deze kadernota maatregelen voor aan de gemeenteraad die leiden tot een stevige basis voor een sluitende begroting 2020 in het najaar. De uitkomsten van de meicirculaire zijn ten tijde van het opstellen van deze kadernota nog niet beschikbaar. Deze zullen de gemeenteraad via een afzonderlijke informatiebrief aangeboden worden. Wel is de compensatie voor de kosten van Jeugdzorg verwerkt in deze kadernota. Er resteert na de getroffen maatregelen nog een tekort waarvoor aanvullende dekkingsmaatregelen noodzakelijk zijn. De ruimte is echter beperkt en de te maken keuzes zullen bestuurskracht vragen van de gemeenteraad en draagvlak van de samenleving. Dit gesprek gaat het college graag aan met de raad.

2. Uitgangspunten voor de ramingen

De basis voor de begroting 2020 vormen de begroting 2019 en de financiële gevolgen uit de Voorjaarsnota 2019 die doorwerken in het meerjarenbeeld. Daarnaast zijn enkele algemene uitgangspunten toegepast. Deze zijn opgenomen in de hieronder gepresenteerde tabel.

Tabel 1 Algemene uitgangspunten

Onderwerp	Begroting 2020	Begroting 2019
<p>Salarissen De salarissen van de griffie en de gemeentesecretaris worden in de begroting van Voorschoten opgenomen. De salarissen van de medewerkers van de werkorganisatie Duivenvoorde worden geraamd in de begroting van Werkorganisatie. De Cao-onderhandelingen lopen ten tijde van het opstellen van deze kadernota nog. Op basis van die onderhandelingen is een inschatting gemaakt van de mogelijke uitkomst. Uitgegaan wordt van 5% per 2020 waarbij een gedeelte van 3,25% ingaat per 1 januari 2019. De bestaande CAO liep op 1 januari 2019 af.</p>	1,75%	3,25%
<p>Leveringen derden Het indexpercentage voor prijsstijgingen is gebaseerd op het niveau van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp) uit het Centraal Economisch Plan 2019 van het CPB. Voor 2020 bedraagt deze 1,4%. We stellen voor de indexering in 2020 daar in te zetten waar knelpunten als gevolg van prijsstijging zich voordoen.</p>	1,4%	2,3%
<p>Subsidies Voor de gesubsidieerde instellingen gaan wij uit van de in de begroting 2018 opgenomen meerjarige bezuiniging op de subsidies die verwerkt worden in het subsidieplan 2020. Het financieel effect is al verwerkt in het meerjarenbeeld. Om die reden vindt er op dit moment dan ook geen indexatie plaats.</p>	Conform subsidieplan 2020	Conform uitgangspunt dekingsplan begroting 2018
<p>Verbonden partijen Voor de verbonden partijen en deelnemingen gaan wij in de kadernota uit van de ingediende begrotingen. Wij gaan er overigens van uit dat ook de verbonden partijen zich sterk maken voor verlaging van de bijdragen van de gemeente. Via de vertegenwoordigers in besturen zal dit standpunt met klem worden uitgedragen.</p>	ontwerp begroting GR 2020	ontwerp begroting GR 2019
<p>Belastingen De aanpassing van de belastingen en rechten is gelijk aan het door het Centraal Economisch Planbureau geraamde inflatiepercentage. Het percentage geraamd in het Centraal Economisch Plan (CEP) 2019 bedraagt voor 2020 1,4% (geharmoniseerde consumentenprijsindex).</p>	1,4%	2,3%
<p>Rekenrente Het werken met een vaste rekenrente is met ingang van 2017 volgens het nieuwe BBV niet meer toegestaan. De omslagrente voor 2020 bedraagt na berekening net als in 2019 1%.</p>	1%	1%
<p>Algemene uitkering De algemene uitkering ramen wij in de begroting volgens de meicirculaire. Hierover ontvangt u een aparte informatiebrief.</p>	Meicirculaire 2019	Meicirculaire 2018

Disclaimer: In het document zijn de cijfers in sommige tabellen gedeeld door € 1000, waardoor er afrondingsverschillen in tellingen kunnen voorkomen.

3. Financiële terugblik en financiële ontwikkelingen gemeente Voorschoten

De financiële situatie van de gemeente Voorschoten is er één waar in de afgelopen jaren veel om te doen is geweest. In 2017 heeft de gemeente Voorschoten een jaar onder preventief toezicht van de provincie gestaan. Dit is tevens aanleiding geweest voor de gemeenteraad om de Rekenkamercommissie een onderzoek te laten verrichten naar de financiële huishouding van de gemeente.

Het onderzoek besloeg allereerst een analyse van de feiten. Op basis van de belangrijkste planning- en control documenten is een beeld gereconstrueerd van de financiële positie van de gemeente Voorschoten over de periode 2002 – 2007.

De € 75 miljoen

Verschillende media berichtten 'Gemeente Voorschoten geeft 75 miljoen euro meer uit dan er binnenkomt' naar aanleiding van het rapport van de Rekenkamercommissie. Hoe zat dat ook al weer?

Het onderzoek liet zien dat de gemeente via de balans een bedrag van € 75 miljoen aan extra financiële middelen ter beschikking heeft gekregen. Dit is op twee manieren gebeurd. Allereerst is via de verkoop van de NUON-aandelen een zogenaamde stille reserve te gelde gemaakt: de aandelen stonden voor een kleine € 200.000 op de balans (de gemeente moest deze verplicht waarderen tegen de verkrijgingsprijs). Deze zijn verkocht voor € 40 miljoen.

Daarnaast is vanaf de jaren 2008-2009 tot 2017 de schuld van de gemeente met ca. € 35 miljoen toegenomen. De omvang van de gemeenteschuld bedroeg ultimo 2016 € 43 miljoen (met een licht dalende trend, want de schuld was in 2015 € 46 miljoen) en bleef onder de door de gemeenteraad gestelde grens van € 55 miljoen. Dit plafond is ondertussen verlaagd naar € 53 miljoen.

Conclusie:

De NUON-gelden zijn op en de schuld blijft onder de door de gemeenteraad gestelde grens. De structurele dividendinkomsten uit de NUON-aandelen ad € 1,3 miljoen per jaar zijn vervallen en de hogere schuld leidt, afhankelijk van de rentestanden, tot hogere rentelasten.

Waar is dit geld (de € 75 miljoen) aan besteed?

- Gemeentelijke investeringen in gebiedsontwikkeling zijn onder andere: Centrumtraverse, Deltaplein, Vlietwijk, Duivenvoordecorridor en het Regionaal Investeringsfonds Holland-Rijnland. Voorbeelden van investeringen in maatschappelijke voorzieningen zijn schoolgebouwen, turnhal en sportvelden. **(totaal circa € 60 miljoen)**
- Er zijn twee belangrijke oorzaken voor het ontstaan van een (jaarlijks) exploitatietekort: de zogenaamde ongedekte personeelslasten (€ 1 miljoen per jaar) en het wegvallen van het dividend van de NUON-aandelen (€ 1,3 miljoen per jaar). leningen die hebben geleden tot hogere rentelasten. **(totaal ca. € 10 miljoen)**
- De gemeenteraad heeft in de periode 2008-2011 de bekostiging van het beheer voor de openbare ruimte gefinancierd door middel van activering (op de balans plaatsen en in termijnen afschrijven). **(ca. € 3,4 miljoen)**
- Overige (incidentele) uitgaven zoals bijvoorbeeld voor de verbetering van de dienstverlening (Focus project). **(ca. € 3 miljoen)**

Het rekenkameronderzoek betrof de periode 2002 – 2017. Na deze periode zijn er nog een aantal in het oog springende ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld de afschaffing van de precariobelasting. Hierdoor nemen de inkomsten vanaf 2021 met structureel met € 1,1 miljoen af. In de begroting 2018 is hiermee in het dekkingsplan rekening gehouden. In de aankomende begrotingsperiode speelt de landelijke ontwikkeling in de kosten voor jeugdhulp een belangrijke rol. De landelijke

ontwikkeling manifesteert zich ook in Voorschoten. In de jaarrekening 2018 werd er een tekort van ruim € 1 miljoen zichtbaar. Ondertussen blijkt dat het hier om een grotendeels structurele component van gelijke omvang gaat. Verder in deze kadernota wordt nader ingegaan op de beheersing en dekking van deze kosten.

4. Conclusie

Het rekenkamerrapport heeft aangetoond dat een nieuwe weg ingeslagen moet worden. Er zijn naar aanleiding hiervan verschillende maatregelen genomen. Vanaf het jaar van preventief toezicht is de financiële situatie van de gemeente Voorschoten verbeterd. Dit tevens terug te zien in de ontwikkeling van de verschillende kengetallen. Er is gekozen voor een strakke begrotingsdiscipline, waarbij onder meer de verhouding tussen baten en lasten centraal staat en actief wordt gewerkt aan schuldenreductie. In december 2018 heeft de gemeenteraad de nota schuldenbeheersing vastgesteld om in te kaderen welke middelen ingezet kunnen worden om ambities te realiseren zonder dat dit de financiële positie van de gemeente in gevaar brengt. De conclusie dat de financiële situatie van de gemeente verbetert wordt bevestigd door de conclusie uit de begrotingsscan en het accountantsverslag in de jaarrekening 2018.

Voorschoten ziet zich op dit moment opnieuw geconfronteerd met grote uitdagingen. In tegenstelling tot het verleden betreffen de toekomstige uitdagingen voornamelijk zaken die zich grotendeels buiten de invloedssfeer van het college bevinden. Het gaat hier om autonome ontwikkelingen. Het betreft bijvoorbeeld de dossiers over de stijgende kosten voor jeugdhulp, de onzekerheid rondom de herverdeling van het gemeentefonds vanaf 2021, de stijgende loonkosten en de kosten voor gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast liggen er ook uitdagingen als het gaat om het huisvestingsvraagstuk, het integraal huisvestingsplan voor onderwijs en de energietransitie.

Jeugdzorg

Voor wat betreft de ontwikkelingen van de kosten voor jeugdzorg kiest dit college ervoor de lasten reëel en met een actieplan beheersmaatregelen te treffen om deze autonome ontwikkeling (financieel) te beheersen.

Gemeenschappelijke regelingen

Het college realiseert zich dat een aantal gemeenschappelijke regelingen in de afgelopen periodes in kosten hebben gesneden om kostenstijgingen te voorkomen. Desalniettemin zullen wij in regionaal verband bekijken hoe we onze invloedssfeer op het voorkomen van stijgende kosten kunnen vergroten.

Cao

De ontwikkelingen van de loonkosten beschouwt het college als een gegeven dat niet door het college worden bepaald.

Binnen deze beschreven context zullen we als college en uw raad in goede samenhang besluiten moeten nemen over de haalbaarheid van geformuleerde ambities en de daarbij behorende investeringen met bijbehorende structurele exploitatielasten.

financiële ontwikkelingen

5. Ontwikkelingen gemeentefonds

Voor het gemeentefonds is een aantal onderwerpen op dit moment van belang. Het gaat om:

- 5.1 Uitkomsten meicirculaire;
- 5.2 Herziening gemeentefonds in 2021;
- 5.3 Stabiele raming van de uitkering uit het gemeentefonds.

5.1. Meicirculaire

Op het moment van het schrijven van deze kadernota 2020 is de uitkomst van de meicirculaire nog niet volledig bekend. De raad wordt hierover met een aparte informatiebrief geïnformeerd. De meicirculaire 2019 wordt onder meer belangrijk vanwege de afrekening van de rijksbegroting over 2018 en de doorwerking daarvan en vanwege de toegezegde compensatie vanuit het rijk voor de kosten van jeugdzorg. De toegezegde compensatie is wel verwerkt als dekking in deze kadernota.

5.2. Herziening gemeentefonds in 2021

De verdeling van het gemeentefonds over de gemeenten gaat aan de hand van een aantal clusters en een groot aantal onderliggende maatstaven. Belangrijke verdeelfactoren zijn de eigen inkomsten-capaciteit, de sociale structuur, het hebben van een regiofunctie en fysieke kenmerken als areaal en de samenstelling van de bodem.

In de loop der jaren is deze verdeling steeds ingewikkelder geworden. Bovendien bevat de huidige verdeling van het gemeentefonds een aantal scheefheden, met name in het sociaal domein en de wijze waarop de eigen inkomsten van gemeenten worden betrokken. Het takenpakket van gemeenten is uitgebreid en ook de context waarbinnen gemeenten functioneren, gemeenten werken bijvoorbeeld steeds meer samen in wisselende regionale verbanden. Al deze factoren maakt dat het gemeentefonds toe is aan een actualisatie.

Door het ministerie van BZK is daarom het initiatief genomen om de komen tot een herziening van de verdeling van het gemeentefonds. De verwerking van de herziening in de begrotingen staat voornamelijk gepland voor 2021 en kan aanzienlijke gevolgen hebben voor de begroting van Voorschoten. Welke kant deze consequenties uitvallen is op dit moment niet in te schatten.

Enkele factoren die vooral van belang worden in de nieuwe situatie zijn de mate waarin een gemeente een regiofunctie vervult en of een gemeente over de mogelijkheid beschikt om eigen middelen te verwerven.

De manier waarop vanaf 2021 de middelen worden herschikt gebeurt aan de hand van een verdeelonderzoek. Het is de bedoeling om het nieuwe verdeelmodel met ingang van begrotingsjaar 2021 in te voeren.

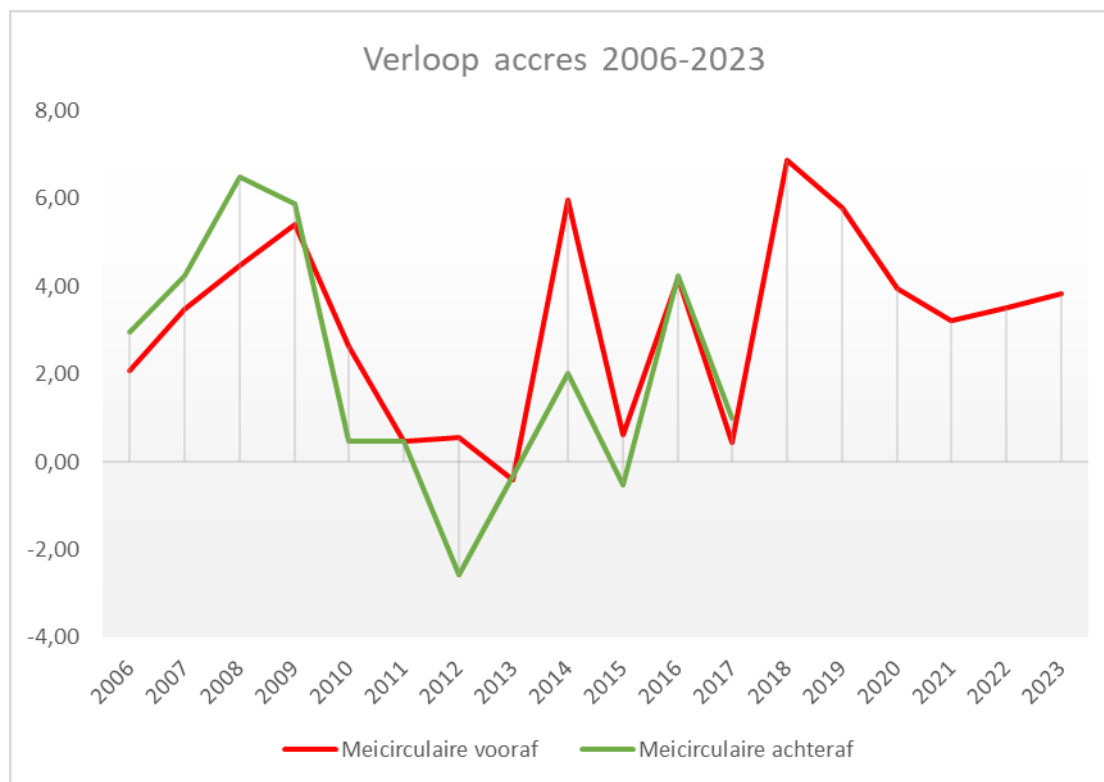
5.3 Stabiele raming uitkering gemeentefonds

De ramingen van het gemeentefonds binnen de begroting fluctueren sterk, zowel tussen de jaren als binnen één jaar. Vanuit het oogpunt van stabiele ramingen in de begroting is dit ongewenst. De inkomstenramingen zijn namelijk de financiële basis voor de beleidsvoornemens. De afwijkingen tussen raming en realisatie zijn aanzienlijk en maken het lastig om als basis te dienen voor het begroten van beleidsvoornemens.

Om de schommelingen van het gemeentefonds te visualiseren is hieronder de ontwikkeling van het accres per jaar weergegeven van 2006-2022. De rode lijn geeft de vooraf verwachte ontwikkeling

van het accres, de groene lijn geeft de werkelijke uitkomst van het accres. Het accres (de groei) is gekoppeld aan de groei van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Als de netto gecorrigeerde rijksuitgaven stijgen (of dalen), neemt het gemeentefonds met hetzelfde percentage toe (of af). Deze systematiek staat ook wel bekend onder het principe van "samen de trap op en samen de trap af".

Afbeelding 1 Verloop accres gemeentefonds geraamd en werkelijk (in procenten)

De schommelingen zijn, zoals blijkt uit bovenstaande grafieken, aanzienlijk.

Om een rustiger begrotingsbeeld te kunnen presenteren is de mogelijkheid onderzocht om de raming van het accres (de stijging of daling vanuit de rijksbegroting) stabiel te houden voor de duur van de meerjarenbegroting. Als vast percentage ligt dan het meest voor de hand om het voortschrijdend gemiddelde te nemen van bijvoorbeeld de afgelopen tien jaar aan accrespercentages.

Het accres van met name de maartcirculaire van vorig jaar was relatief hoog ten opzichte van de voorgaande jaren. Daardoor is ook de meerjarenraming 2019-2022 gestegen met meer dan het gemiddelde van de afgelopen jaren en is daardoor relatief hoog.

Het hogere accres uit maart 2018 betekent dat aanpassing van de ramingen aan het gemiddelde uit de afgelopen tien jaar leidt tot verlaging van de ramingen van het gemeentefonds in de meerjarenbegroting. Dit zou leiden tot een structureel tekort in de meerjarenbegroting. Hiervoor is in het huidige meerjarenbeeld geen ruimte.

Na onderzoeken van de mogelijkheden wordt voorgesteld om op dit moment niet over te gaan tot een meer stabiele raming van het gemeentefonds. Daarbij speelt in belangrijke mate mee dat de aankomende herverdeling van het gemeentefonds (zie onderdeel B) mogelijk leidt tot aanzienlijke wijzigingen in de verdeling. Uiteraard blijven wij in de toekomst alert op het eventueel bij een weer

structureel stijgend accres kunnen invoeren van het beoogde systeem van een stabiele meerjarenraming.

6. Actualisatie begrotingsscan (in hoofdlijnen)

In mei 2017 is in opdracht van Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland een begrotingsscan uitgevoerd voor de gemeente Voorschoten, op basis van cijfers 2016. In de nu voorliggende rapportage wordt een onderdeel van die scan opnieuw uitgevoerd op basis van begrotingscijfers 2018. Het gaat om hoofdstuk 4, waarin de nettolasten van Voorschoten worden vergeleken met ontvangen bedragen uit het gemeentefonds en met de nettolasten van vijf vergelijkbare gemeenten.

Hoe verhouden de eigen inkomsten (OZB en overige heffingen) en de nettolasten van de gemeente zich in 2018 ten opzichte van de clusters van het gemeentefonds?

Uit de analyse komt naar voren dat de gemeente Voorschoten in 2018 € 4,8 miljoen meer uitgeeft dan het binnenkrijgt uit het gemeentefonds. Dat is het saldo van € 35,0 miljoen aan lasten in de uitgavenclusters en € 30,2 miljoen aan inkomsten uit het gemeentefonds. In 2016 was het tekort aanzienlijk hoger. Het verschil tussen de lasten en de inkomsten uit het gemeentefonds bedroeg in dat jaar € 7,5 miljoen. De lasten waren in 2016 € 37,5 miljoen, tegenover inkomsten uit het gemeentefonds van € 30,2 miljoen.

De daling van het tekort van 2016 op 2018 is een positieve ontwikkeling. Parallel aan deze daling is de onttrekking aan de reserves gedaald van € 4,0 miljoen in 2016 naar € 1,9 miljoen in 2018. Voorschoten dekt het tekort 2018 van € 4,8 miljoen op drie manieren. In de eerste plaats int de gemeente € 2,5 miljoen meer OZB dan waarmee in het gemeentefonds is gerekend. In de tweede plaats incasseert de gemeente € 0,6 miljoen aan overige eigen middelen (OEM). In de derde plaats wordt het overblijvende tekort eenmalig gedekt uit de reserves (€ 1,9 miljoen).

Staat Voorschoten er in 2018 financieel beter voor dan in 2016?

Een vergelijking van de cijfers 2018 (deze rapportage) met die uit 2016 (rapport van mei 2017) is -op het niveau van taakvelden en clusters-niet eenvoudig te trekken. Dit komt door systeemwijzigingen in het BBV en het gemeentefonds in 2017. Ondanks alle mitsen en maren kan wél een vergelijking worden getrokken tussen 2016 en 2018 op het allerhoogste aggregatieniveau

De financiële positie van Voorschoten in 2018 is verbeterd ten opzichte van 2016. Om te beginnen blijven de nettolasten beter in de buurt van de standaard in het gemeentefonds. Verder is, heel belangrijk, de onttrekking aan de reserves in twee jaar gehalveerd. Het totaal aan inkomsten uit de OZB en OEM blijft redelijk dicht bij elkaar. De OZB-component is gegroeid, de OEM is aanzienlijk lager. Niettemin is er sprake van een verbetering in de begroting omdat inkomsten uit de OZB doorgaans stabiel zijn dan inkomsten uit de OEM. Hierdoor zijn de risico's in de begroting van Voorschoten afgenomen, hetgeen positief is te duiden.

Uit de vergelijking met de referentiegemeenten Bergen NH, Dongen, Hillegom, Lisse en Oud-Beijerland worden de volgende belangrijkste conclusies getrokken;

De clusters of taakvelden waar Voorschoten meer uitgeeft dan de referentiegemeenten (en waar dus mogelijk op bespaard kan worden) zijn:

- Cluster Bestuur en algemene ondersteuning € 49 per inwoner
- Taakveld Ruimtelijke ordening € 34 per inwoner
- Taakveld openbaar groen en (openlucht)recreatie € 22 per inwoner
- Cluster Jeugd € 38 per inwoner

De begrotingsscan zoals die in 2017 is uitgevoerd had in het kader van preventief toezicht geen vrijblijvend karakter. Dit geldt niet voor deze actualisatie. In het dekkingsplan van de begroting 2018 is de begrotingsscan uit 2017 is er op iedere onderdeel een reactie gegeven. Het college ziet in de actualisatie op basis van de gegevens 2018 aanknopingspunten die aanvullend in het begrotingsproces nader onderzocht kunnen worden. We zullen dan ook in het proces naar de begroting toe aandacht schenken aan het enerzijds achterhalen van de achtergronden van de

conclusies in de vergelijkingen met de referentiegemeenten en anderzijds daar waar mogelijk is dit omzetten in een financieel plaatje. Hierbij wil het college wel benadrukken dat het reëel ramen van de lasten van de gemeente een vereiste blijft om aan de voorwaarden te voldoen voor het repressief toezicht regime.

7. Afschrijvingslasten in een nieuw perspectief

Een groot aandeel van de totale (financiële) ontwikkelingen in deze kadernota zijn ontwikkelingen die autonoom zijn en waarop de invloedssfeer klein is. Om toch ook ruimte binnen de begroting te hebben, te creëren en te behouden is het zaak mogelijkheden te onderzoeken die bij kunnen dragen hieraan. In dit verband zal de opmaat naar de begroting 2020 gebruikt worden om te bekijken of een andere manier van omgaan met het afschrijven van activa tot de mogelijkheden behoort. In de huidige nota activabeleid is beleid rondom investeren en afschrijven vastgelegd van de gemeente. In het huidige systeem van afschrijven worden activa afgeschreven tot een restwaarde van 0, met uitzondering van gronden. Wanneer gekozen zou worden af te schrijven tot een restwaarde van de investering resulteert dit een lagere afschrijvingslast (over de gehele periode) omdat er niet meer tot 0 maar tot een restwaarde wordt afgeschreven.

Voordelen van deze werkwijze

Aan de hand van een voorbeeld is dit goed uit te leggen.

	Huidige werkwijze	Afschrijven tot restwaarde	
Investering	5.000.000	5.000.000	
Afschrijvingstermijn	40 jaar		
Afschrijvingscomponent	125.000	125.000	
Restwaarde	0	3.750.000	o.b.v. 75% restwaarde
Totale afschrijving ten laste van exploitatie	5.000.000	1.250.000	

Het voordeel van deze werkwijze zit in het financiële component. Er is namelijk een voordeel in bovenstaand voorbeeld van € 3.750.000. Dit component vertaald zich in een structureel component in de exploitatiebegroting. In het voorbeeld is uitgegaan van een restwaarde van 75%. Dit dient slechts ter illustratie bij het uitwerken van het voorbeeld.

Nadelen van deze werkwijze

Mocht er in de toekomst besloten worden activa die nog een restwaarde hebben af te gaan stoten dan dient de resterende boekwaarde afgeboekt te worden ten last van het boekjaar waarin afstoten plaatsvindt. Daarnaast legt deze werkwijze een beslag op de liquiditeiten. Het afschrijvingscomponent waarvoor de gemeente in de begroting beslag legt op financiële ruimte en daarmee dit dus niet in kan zetten voor nieuwe uitgaven komt daarmee te vervallen. De werkwijze is het beste te vergelijken met aflossingsvrije hypotheek waarbij je bij verkoop de restschuld van de hypotheek nog moet voldoen.

De werkwijze zoals hierboven geschetste levert budgettaire ruimte op in de begroting, de omvang hiervan is momenteel nog niet bekend. Voorwaarde voor deze werkwijze is dat dit alleen gehanteerd zal worden op activa (vastgoed) waar de gemeente geen afstand van zal doen. In overleg met de provincie en de accountant kan deze werkwijze nader uitgewerkt worden. Over de te hanteren restwaarde dient in het vervolgtraject ook nog uitsluitel te worden gegeven.

8. Financieel meerjarenperspectief

Ontwikkelingen Kadernota Bedragen in € x 1.000; -/- is nadeel

Jaartal	2020	2021	2022	2023
Actueel begrotingssaldo	385	672	276	777

Tabel 2 Autonome ontwikkelingen		2020	2021	2022	2023
A1	Invoering omgevingswet	pm.	pm.	pm.	pm.
A2	Afvalverwerking (belasting restafval)	-70	-70	-70	-70
	Dekking verhoging opbrengst afvalstoffenheffing	70	70	70	70
A3	Jeugdhulp	-1.139	-1.047	-1.047	-778
	Dekking Jeugd (stelpost sociaal domein)	142	284	426	520
	Dekking Jeugd (algemene uitkering)	344	342	0	0
	Dekking Jeugd (reserve sociaal domein)	653	421	621	0
A4	Wet inburgering	pm.	pm.	pm.	pm.
A5	Wet verplichte GGZ	pm.	pm.	pm.	pm.
A6	Verkiezingen	14	-20	-20	-20
A7	Reisdocumenten en rijbewijzen	-97	-94	-106	-122
	Dekking verlaging bijdrage WODV	97	94	106	122
A8	Beheerplan vastgoed	pm.	pm.	pm.	pm.
A9	Overig vastgoedonderhoud (storingsonderhoud etc.)	pm.	pm.	pm.	pm.
A10	Dividend Alliander	30	30	30	30
A11	Meicirculaire	pm.	pm.	pm.	pm.
A	Totaal Autonome ontwikkelingen	44	10	10	-248

Tabel 3 Loon- en prijsontwikkelingen		2020	2021	2022	2023
B1	Indexering begeleiding	-20	-20	-20	-20
B2	Bijdrage uitvoeringskosten W&I	-37	-37	-37	-37
B3	Loon- en prijsontwikkeling/Griffie/B&W/gemeenteraad	-85	-85	-85	-85
	Dekking stelpost indexatie 2019	91	91	91	91
B4	CAO ontwikkeling 5%	-640	-640	-640	-640
	Dekking stelpost salarissen	475	475	475	475
	Dekking indexatie 2020	133	135	138	139
B5	indexatiepercentage 1,4% lasten	-133	-135	-138	-139
B6	Indexatie belastingen 1,4%	111	111	111	111
B	Totaal loon- en prijsontwikkelingen	-104	-104	-104	-104

Tabel 4	Nieuw beleid	2020	2021	2022	2023
C1	Minimabeleid	-77	-77	-77	-77
C2	Uitvoeringsmaatregelen Beeldkwaliteitsplan Centrum Voorschoten	-50			
	Dekking uit concernreserve	50			
C3	Bijdrage fietsenstalling de Vink	-46			
	Dekking uit concernreserve	46			
C4	Kostendekkende huren	0			
C5	Integraal huisvestingsplan	pm.	pm.	pm.	pm.
C6	Zwemmen in Voorschoten	0	-85	-85	-85
C6.1	Zwemmen in Voorschoten (vormen Voorziening)	-1.000			
C6.2	Zwemmen in Voorschoten (dekking uit concernreserve)	1.000			
C7	Digitalisering	-20			
	Dekking uit concernreserve	20			
C8	Opstellen gebiedsprofiel	-5			
	Dekking uit concernreserve	5			
C9	Verduurzaming Dobbewijk/Faciliteren duurzame initiatieven	-35			
	Dekking uit reserve duurzaamheid	35			
C10	Burgerparticipatie	-101			
C11	Uitbreiding BOA-capaciteit	-140	-140	-140	-140
C12	Openbare verlichting Voorstraat	-100			
	Dekking uit concernreserve	100			
C13	Intratuin/Segaarterrein	pm.			
	Totaal nieuw beleid	-318	-302	-302	-302

Tabel 5	Gemeenschappelijke regelingen	2020	2021	2022	2023
D1	Werkorganisatie Duivenvoorde	-268	-244	-218	-325
D2	Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland	-32	-32	-32	-32
D3	Inkoopbureau H10	-7	-4	-4	-4
D4	Veiligheidsregio Hollands Midden	-68	-76	-76	-76
D5	RDOG	-41	-41	-39	-39
D6	Holland Rijnland	-2	-2	-2	-2
D7	Omgevingsdienst West-Holland	-9	-4	0	0
	Totaal gemeenschappelijke regelingen	-426	-402	-371	-478

Tabel 6	Overig	2020	2021	2022	2023
E1	Kapitaallasten	-16	pm.	pm.	pm.
E2	VJN structureel component	48	48	48	48
Nog rekening houden met + PM		32	48	48	48

Tabel 7	Recapitulatie	2020	2021	2022	2023
	Actueel begrotingsaldo	385	672	276	777
A	Autonome ontwikkelingen	44	10	10	-248
B	Loon- en prijsontwikkelingen	-104	-104	-104	-104
C	Nieuw beleid	-318	-302	-302	-302
D	Gemeenschappelijke regelingen	-426	-402	-371	-478
E	Overig	32	48	48	48
Saldo na kadernota		-386	-78	-442	-307

9. Toelichting op de tabel

9.1 Autonome Ontwikkelingen

A1 Invoering omgevingswet PM.

In de begroting 2018 is door de gemeenteraad een voorziening voor de invoering van de omgevingswet ingesteld van € 1 miljoen. De werkzaamheden rondom de invoering van de Omgevingswet vinden plaats binnen dit financieel kader. Voor de begroting 2020 vindt een herijking plaats van de financiële impactanalyse uit 2017. De herijking gaat in op de incidentele kosten voor de periode 2020 en een doorkijk naar de periode na 2021. De uitkomsten van deze herijking van de financiële impact kunnen een effect hebben op het financiële kader en zijn daarom als pm. opgenomen. Over de uitkomsten hiervan zullen wij u nader informeren. Hiermee geven we uitvoering aan opdracht 13a (nieuwe doorrekening op basis van de ambities uit de programmavisie) en 13c (herijking programmaplan om duidelijk te krijgen of de voorziening voldoende is) van de door u op 15 november 2018 vastgestelde Programmavisie invoering Omgevingswet.

A2 Afvalverwerking

Afvalverwerking	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-70.000	-70.000	-70.000	-70.000
Baten	70.000	70.000	70.000	70.000
Saldo	0	0	0	0

Afvalstoffenbelasting

In de huidige begroting is € 105.000 begroot aan lasten voor de afvalstoffenbelasting. Vanuit de Rijksoverheid wordt gestimuleerd om de hoeveelheid restafval af te laten nemen. Hierdoor is de afvalstoffenbelasting in 2019 verhoogd van € 13,21 naar € 32,12 per ton. Jaarlijks wordt circa 5500 ton restafval afgevoerd in Voorschoten waardoor de lasten structureel toenemen met € 100.000. In de begroting 2019 is rekening gehouden met een stijging van de lasten van € 30.000. De verhoging van de afvalstoffenbelasting betekent daardoor een toename van € 70.000 aan structurele lasten. In 2019 wordt dit incidenteel gedekt door een onttrekking uit de egalisatievoorziening. Vanaf 2020 wordt dit echter betrokken bij de berekening van de afvalstoffenheffing.

A3 Jeugd

Jeugd (+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	Bedragen per jaar			
	2020	2021	2022	2023
Lasten	-1.139.000	-1.047.000	-1.047.000	-778.000
Lasten (stelpost sociaal domein)	142.000	284.000	426.000	520.000
Baten (gemeentefonds)	344.000	342.000	0	0
Baten (reserve sociaal domein)	653.000	421.000	621.000	0
Saldo	0	0	0	-258.000

Oplopende kosten landelijke tendens

Van 1 januari 2015 zijn de gemeenten volgens de Jeugdwet verantwoordelijk voor een aantal taken op het gebied van jeugdhulp. Landelijk is er vanaf het begin van de decentralisatie van de jeugdhulp een tendens zichtbaar van oplopende kosten. Ook in Voorschoten zijn de kosten toegenomen. Wij hebben u al eerder geïnformeerd over deze kostenstijging jeugdhulp via eerdere producten van de P&C cyclus en een aparte raadsinformatiebrief in het najaar van 2018.

Open einderegeling

Jeugdhulp is een open einde regeling. Een open einderegeling is een begrotingsbesluit waaraan geen budgettair plafond kan worden toegekend. Inwoners hebben recht op deze hulp. De gemeente heeft een zorgplicht op basis van de Jeugdwet. Verder zijn er meerdere wettelijke verwijzers naar jeugdhulp waardoor het maar beperkt mogelijk is sturing te geven. De verwachting is dat er voor jeugdhulp vanuit het rijk een tegemoetkoming zal komen bij de Meicirculaire. Het rijk heeft inmiddels een toezegging gedaan, maar deze is niet toereikend.

Actieplan jeugd: terugdringen zorgkosten en lokale uitvoeringskosten

Om de jeugdzorg voor Voorschoten betaalbaar te houden gaan we de komende drie jaar extra inzetten op het terugdringen van de zorgkosten en de lokale uitvoeringskosten. Een deel van de sleutel van het beheersen van de kosten ligt in het preventieve veld. Als je naar de jeugdhulp zelf kijkt, kan alleen sturing geven worden op een deel van de inrichting van de toegang, regievoering en de kwaliteit van de zorg die we inkopen.

Deze sturingsopgave wordt al ingezet maar zou je verder moeten versterken door het opstellen van een actieplan jeugdhulp voor drie jaar. Dit actieplan (zowel de uitvoeringskosten als de hogere zorgkosten) zou je dan kunnen bekostigen uit de inzet van de reserve sociaal domein.

Dit actieplan richt zich op:

1. Het terugbrengen van het aantal jeugdigen dat gebruik maakt van gespecialiseerde jeugdhulp
2. Het terugbrengen van de gemiddelde kostprijs per jeugdige per jaar door onder andere het verkorten van trajecten door eerder af te schalen
3. Innoveren, leren en ontwikkelen om te komen tot de meest effectieve jeugdhulp.

Analyse kostenstijgingen

Vanuit het Inkoopbureau H10 worden (regionale) analyses gemaakt van de ontwikkelingen aangaande zorg in natura. Het beeld dat daaruit naar voren komt, is dat er meerdere oorzaken zijn.

- Inrichting systeem

Kort samengevat kan worden gesteld dat een deel van de problematiek samenhangt met de inrichting van het systeem. Voorbeelden zijn stijging van tarieven van bepaalde zorgproducten, toegepaste wijzigingen in de systematiek van kostentoedeling (ofwel de zogenaamde tarief-/product-harmonisatie) en waterbedeffecten in samenhang met andere wettelijke kaders.

- Instroom en verblijfsduur in jeugdhulp

Andere oorzaken van de kostenstijging hangen samen met de instroom en verblijfsduur van kinderen uit Voorschoten in jeugdhulp. Zo wijzen de cijfers op een toename van de gebruiksduur van zorg, ofwel meer complexiteit. Ook zijn de absolute aantallen van jeugdigen in de jeugdhulp in de afgelopen periode gestegen.

De ontwikkeling van de kosten voor jeugdhulp laten vanaf 2015 een stijgende lijn zien. Op basis van de realisatiecijfers over 2018 en de analyses van de kostenstijgingen, is het op dit moment niet aannemelijk dat de kosten voor jeugdhulp de komende periode zullen dalen. Daarom wordt voorgesteld de kosten voor jeugdhulp voor 2020 en verder te ramen op het niveau van de realisatie over 2018 en daarmee voor 2020 € 715.000 bij te ramen en voor 2021 en verder € 623.000.

Overige voorzieningen

Daarnaast is sprake van stijging van kosten voor jeugdhulp via overige voorzieningen, met name specifiek maatwerk en zittend ziekenvervoer jeugd- ggz. Ook dat betekent een ontwikkeling van meer behoefte aan jeugdhulp als een toename van complexiteit. Daarom wordt voorgesteld € 130.000 meer te ramen. Er is relatief weinig casuïstiek die aan de Jeugdbeschermingstafel H5 wordt besproken om er voor te zorgen dat zaken in het vrijwillig kader worden opgelost. Daarom wordt voorgesteld € 5.000 af te ramen.

Ingrijpen noodzakelijk

Er wordt zowel regionaal en in afstemming met het Inkoopbureau als lokaal gewerkt aan maatregelen.

Hoe beter wij er in slagen te voorkomen dat jeugdigen in (niet vrij toegankelijke) jeugdhulp komen hoe beter beheersbaar de kosten worden en het systeem houdbaar blijft. Uitgangspunt is dat als jongeren zorg nodig hebben, dit zo zwaar als nodig en zo licht als mogelijk is.

Regionale maatregelen

Op regionaal niveau werken de gemeenten toe naar de invoering van een resultaatgericht jeugdhulpstelsel. Dat moet tot een systeem leiden dat vraaggericht is, meer ruimte biedt voor innovatie en de professional en stuurt op resultaten.

Deze resultaatsturing vindt plaats op meerdere niveaus:

1. Op het niveau van het gehele stelsel, door scherpere maatschappelijke doelen te bepalen
2. Op het niveau van de individuele jeugdhulpaanbieder, door sterker te sturen op prijs-kwaliteit verhouding
3. Binnen het individuele hulpverleningstraject, namelijk of een gezin wel is geholpen met het geheel van hulpverleningstrajecten.

Aan de invoering van dit stelsel zijn ook kosten verbonden, bijvoorbeeld voor de technische inkoop. Daarnaast is sprake van intensivering van het regionaal contactmanagement en meer verbindingen met de individuele gemeenten via lokale accountgesprekken. Daarom wordt voorgesteld € 30.000 bij te ramen.

Lokale maatregelen

Op lokaal niveau geven we sturing aan jeugdhulp via de pilot ondersteuner jeugd en gezin en door te investeren in het lokale jeugdteam.

1. Pilot Praktijk ondersteuner

De pilot ondersteuner jeugd en gezin heeft als doelstellingen: verbetering van de signaleringsfunctie van de huisartsenpraktijk, waardoor eventuele onnodige diagnoses worden voorkomen en kinderen zo nodig sneller en op de juist plek worden behandeld, een integrale aanpak van psychosociale problematiek in gezinnen die zich melden bij de huisarts en betere samenwerking en verbinding tussen de huisartsenpraktijk en het Centrum Jeugd en Gezin, de Jeugdgezondheidszorg, jeugd-GGZ instellingen en het onderwijs. De kosten van deze pilot worden gedekt binnen de begroting.

2. *Meer lokaal opvangen vraagt meer lokaal organiseren*

Een van de taken van de gemeente volgens de Jeugdwet is het organiseren van de toegang tot niet vrij toegankelijke ofwel geïndiceerde voorzieningen. Zoals aangegeven, stijgt het gebruik van de geïndiceerde jeugdvoorzieningen jaarlijks. Hierdoor is ook de druk op de beschikbare personele capaciteit voor het indiceren gestegen. De beschikbare capaciteit moet worden aangepast voor het tijdig en kwalitatief goed kunnen afhandelen van alle jeugdhulpaanvragen. Zoals aangegeven, wordt vanaf 1 januari 2020 de jeugdhulp op een andere manier ingekocht. Er is hiervoor ook een stevigere toegang tot geïndiceerde voorzieningen nodig, die voldoende kwaliteit en tijd heeft om de juiste route in te zetten bij een hulpvraag. Dit leidt ertoe dat er meer rollen moeten worden belegd in het lokale team. De rollen die moeten worden belegd zijn indiceren, toetsen, evalueren, regisseren en samenwerking met Gecertificeerde Instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering. Deze nieuwe manier van werken, vraagt extra capaciteit voor de uitvoering. Verder is er ook extra beleidsmatige capaciteit nodig om meer sturing en grip te hebben op de transformatie van de jeugdhulp. Kortom, gezien de huidige druk op de capaciteit en de verwachte toenemende druk op de capaciteit door de noodzakelijke activiteiten, wordt voorgesteld € 269.000 bij te ramen.

Prognoses

Het opstellen van tijdige prognoses voor kosten van jeugdhulp blijft een lastig vraagstuk. Jeugdhulpaanbieders zijn nog onvoldoende in staat om tijdig en volledig declaraties in te dienen. Dit belemmert een adequate en tijdige raming van de te verwachten kosten die worden gemaakt door het Inkoopbureau H10. Daarnaast blijven de kosten voor jeugdhulp lastig te prognosticeren. Jeugdhulp is een open-einde regeling. De gemeente heeft een zorgplicht op basis van de Jeugdwet. Gelet op de breedte van de doelgroep en noodzaak, aard en duur van jeugdhulp, zijn de kosten lastig te voorspellen. Verder zijn er meerdere wettelijke verwijzers naar jeugdhulp, waardoor het maar beperkt mogelijk is sturing te geven. De kosten kunnen dan ook per jaar verschillen. Voor 2020 en 2021 wordt een compensatie verwacht van het Rijk van circa 224.000. Voor 2020 en 2023 is dat nog niet bekend. Vanaf 2021 komt er de nieuwe herverdelingsystematiek gemeentefonds/cluster sociaal domein. Er wordt dan pas echt duidelijk wat de jaarlijkse inkomsten van het rijk zijn waardoor je dan ook pas weet hoe de structurele lasten kunt dekken.

Dekking extra lasten vanuit reserve sociaal domein

Voorgesteld wordt om de komende drie jaren de extra lasten te dekken uit de reserve sociaal domein en uit indexatie sociaal domein en hiervoor extra in te zetten op het terugdringen van de zorgkosten en de lokale uitvoeringskosten.

A4 Wet inburgering PM.

Vanaf 1-1-2021 worden nieuwe taken in het kader van de Wet Inburgering door de gemeente uitgevoerd. De voorbereidingen voor deze stelselwijziging vangen aan in 2019. De verwachting is dat deze in 2019 binnen de bestaande middelen kunnen worden uitgevoerd. Vanaf 2020 zullen zowel de implementatiekosten als de uitvoeringskosten duidelijk worden en bovendien worden de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen duidelijk. Vooral nog moeten zowel inkomsten als uitgaven als P.M. worden opgevoerd in deze kadernota.

A5 Wet Verplichte GGZ PM.

Per 1-1-2020 moet de Wet verplichte ggz geïmplementeerd (Wvggz) zijn. De Wvggz is de vervanger van de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Bopz) en regelt de rechten van mensen die te maken hebben met verplichte zorg in de GGZ. De implementatie van de wet vraagt de rest van het jaar o.a. inzet in de regio, de lokale aansluiting van de zorg- en veiligheidsketen, afstemming met andere wetten en de ontwikkeling van formats en diverse protocollen. De kosten van de implementatie van de wet zijn voor de gemeente. De inschatting is dat er vooral om de inzet van personeel gevraagd wordt. Dit kan voornamelijk opgevangen worden binnen de beschikbare capaciteit.

De exacte kosten en baten zijn nog niet bekend gemaakt door Rijk / VNG. Dat volgt later in 2019.

A6 Verkiezingen

Verkiezingen (+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	Bedragen per jaar			
	2020	2021	2022	2023
Lasten	14.474	-20.000	-20.000	-20.000
Baten	0	0	0	0
Saldo	14.474	-20.000	-20.000	-20.000

De gemeente Voorschoten is verantwoordelijk voor de organisatie van alle verkiezingen. Door bezuinigingen in het verleden is hiervoor jaarlijks € 14.474 geraamd waar € 35.000 nodig is voor het organiseren van één verkiezingsdag. Voorgesteld wordt dit bedrag van € 35.000 te ramen in de jaren dat er ook daadwerkelijk verkiezingen plaats vinden. Dit is in 2021 voor de Tweede Kamer, in 2022 voor de gemeenteraad, in 2023 voor Provinciale Staten en de waterschappen en in 2024 voor het Europees Parlement. Voor 2020 staan er vooralsnog geen verkiezingen gepland, waardoor er in dat jaar naar verwachting geen uitgaven zijn.

A7 Reisdocumenten en rijbewijzen

Reisdocumenten en rijbewijzen (+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	Bedragen per jaar			
	2020	2021	2022	2023
Lasten	-97.161	-93.776	-105.991	-121.834
Lasten	97.161	93.776	105.991	121.834
Saldo	0	0	0	0

Doordat de geldigheid van rijbewijzen en identiteitskaarten voor volwassenen verlengd is van 5 naar 10 jaar is er een zogenaamde 'rijbewijscyclus' en een 'paspoortcyclus'. Hierdoor krijgt de afdeling burgerzaken steeds te maken met twee verschillende periodes van 5 jaar. In de eerste periode van 5 jaar worden er minder rijbewijzen en reisdocumenten afgegeven en in de tweede periode van 5 jaar worden er veel meer rijbewijzen en reisdocumenten afgegeven. Tot het jaar 2024 worden er hierdoor minder reisdocumenten uitgegeven en tot het jaar 2022 veel meer rijbewijzen. Dit heeft effect op de inkomsten van burgerzaken. De schommelingen in de cycli hebben consequenties voor het aantal aanvragen en dus voor de tijd die binnen de gemeente aan deze documenten wordt besteed.

We verwachten tot en met het jaar 2023 minder inkomsten (en daarna 5 jaar weer meer inkomsten) met betrekking tot de leges paspoorten en ID-kaarten. Wij zullen binnen onze begroting met een plan van aanpak komen hoe we deze inkomensval gaan opvangen. Dit kan enerzijds door te kijken naar andere vormen van dienstverlening (openingstijden, werken vanuit één locatie etc.), de personele bezetting en door te kijken naar mogelijkheden om de inkomsten te verhogen op andere producten.

A8 Beheerplan Vastgoed PM. (planmatig onderhoud)

Voor het jaar 2019 en 2020 wordt het planmatig onderhoud middels jaarplannen geraamd. In de begroting is hiervoor grotendeels budget beschikbaar. Mocht dat niet toereikend zijn dan nemen we aanvullende kosten incidenteel op. Het beheerplan zal opgesteld worden na de uitkomsten van

het grootschalige onderzoek naar vastgoed in de gemeente Voorschoten en de beheerportefeuille van panden die dan resteert.

A9 Overig Vastgoedonderhoud PM. (dagelijks onderhoud)

Om de vastgoedportefeuille in stand te houden worden er diverse kosten gemaakt. Onder andere storingsonderhoud, contractonderhoud, VVE bijdrage en gas en elektra. Door een stijging van de prijzen nemen de lasten voor contractonderhoud en storingsonderhoud toe. Voor het storingsonderhoud zijn momenteel nog geen lasten begroot, bij contractonderhoud nemen de lasten toe en ook de bijdrage aan VvE's zijn voorzien. De hoogte van het benodigde bedrag is gerelateerd aan het beheerplan Vastgoed. Zodra dat beschikbaar is kan hier een kostenplaatje aan verbonden worden.

A10 Deelneming in nutsbedrijven

Deelneming in nutsbedrijven	Bedragen per jaar			
<i>(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)</i>	2020	2021	2022	2023
Lasten	30.000	30.000	30.000	30.000
Baten	0	0	0	0
Saldo	30.000	30.000	30.000	30.000

Gecorrigeerd voor een incidentele verkoopopbrengst kan op basis van de winstuitkering over 2018 worden uitgegaan van een verhoging van € 30.000 voor de (behoudende) raming van het Alliander-dividend.

A11 Meicirculaire PM.

De uitkomsten van de meicirculaire zullen u via een afzonderlijke informatiebrief aangeboden worden.

9.2 Loon- en prijsontwikkelingen

B1 Indexering begeleiding

Indexering begeleiding	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000
Baten	0	0	0	0
Saldo	-20.000	-20.000	-20.000	-20.000

Het gaat hier om een uurtarief of een tarief per dagdeel voor het leveren van individuele begeleiding aan mensen met bijvoorbeeld een psychiatrische aandoening of dagbesteding voor mensen met dementie. In de overeenkomst die wij hebben afgesloten met de aanbieders van begeleiding is opgenomen dat het tarief jaarlijks geïndexeerd wordt.

B2 Bijdrage uitvoeringskosten W&I

Bijdrage uitvoeringskosten W&I	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-36.592	-36.592	-36.592	-36.592
Baten	0	0	0	0
Saldo	-36.592	-36.592	-36.592	-36.592

Met betrekking tot het samenwerkingsverband Werk en Inkomen wordt voor 2020 voor de reguliere uitvoeringslasten en de lasten voor sociale recherche een stijging verwacht van in totaal € 36.592. Deze stijging is het gevolg van de toegepaste inflatiecorrectie.

B3 Loon/prijs griffie/B&W/gemeenteraad

Loon/prijs griffie/B&W/gemeenteraad	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-85.000	-85.000	-85.000	-85.000
Lasten (stelpost indexatie 2019)	91.194	91.194	91.194	91.194
Saldo	6.194	6.194	6.194	6.194

De vergoeding voor de werkzaamheden als raadslid zijn per 1-1-2019 verhoogd met 2% (€13.000).

In het arbeidsvoorwaardenakkoord sector Rijk is een salarisverhoging afgesproken van 3% per 1-7-2018, van 2% per 1-7-2019 en 2% per 1-1-2020. Deze verhoging werkt door in de bezoldiging van de burgemeester en de wethouders (€39.000).

De functies van de griffie zijn opnieuw gewaardeerd. De griffier en de griffiemedewerkers zijn daarop bevorderd. De loonkosten nemen daardoor toe.

De huidige griffier maakt gebruik van het Generatiepact. Door zijn vertrek komt de salariskorting te vervallen. In totaal stijgen de salarislasten hierdoor met (€ 35.000).

In 2019 was nog een structurele stelpost indexatie beschikbaar van € 91.194. Voorgesteld wordt deze in te zetten ter dekking.

B4 CAO ontwikkeling

CAO ontwikkeling	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-640.000	-640.000	-640.000	-640.000
Lasten (stelpost salarissen 2019)	475.000	475.000	475.000	475.000
Lasten (stelpost indexatie 2020)	133.430	135.259	137.562	138.878
Saldo	-35.570	-29.741	-27.438	-26.122

De salarissen van de griffie en de gemeentesecretaris worden in de begroting van Voorschoten opgenomen. De salarissen van de medewerkers van de werkorganisatie Duivenvoorde worden geraamd in de begroting van Werkorganisatie. De Cao-onderhandelingen lopen ten tijde van het opstellen van deze kadernota nog. Op basis van die onderhandelingen is een inschatting gemaakt van de mogelijke uitkomst. Het CAO akkoord wat gesloten wordt is gemeentelijk niet van af te wijken. De bestaande CAO liep op 1 januari 2019 af. Uitgegaan wordt van in totaal 5% per 2020 waarbij een gedeelte van 3,25% (€ 475.000) ingaat per 1 januari 2019. In 2020 wordt rekening gehouden met een stijging daar boven op van 1,75%. Ter dekking wordt naast de stelpost salarissen uit 2019 de post indexatie 2020 ingezet. Daarmee kan de post indexatie niet meer ingezet worden voor andere doeleinden.

B5 Indexatiepercentage 1,4%

Indexatiepercentage 1,4%	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-133.430	-135.529	-137.562	-138.878
Baten	0	0	0	0
Saldo	-133.430	-135.529	-137.562	-138.878

Het indexpercentage voor prijsstijgingen is gebaseerd op het niveau van de geharmoniseerde consumentenprijsindex (hicp) uit het Centraal Economisch Plan. Voor 2020 bedraagt deze 1,4%.

B6 Indexatie belastingen

Indexatie belastingen	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	111.311	111.311	111.311	111.311
Baten	0	0	0	0
Saldo	111.311	111.311	111.311	111.311

De aanpassing van de belastingen en rechten is gelijk aan het door het Centraal Economisch Planbureau geraamde inflatiepercentage. Het percentage geraamd in het Centraal Economisch Plan

(CEP) bedraagt voor 2020 1,4% (geharmoniseerde consumentenprijsindex). Deze post wordt ingezet ter dekking van het saldo van de begroting 2020 e.v.

9.3 Nieuw beleid

C1 Minimabeleid

Minimabeleid	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-77.000	-77.000	-77.000	-77.000
Baten	0	0	0	0
Saldo	-77.000	-77.000	-77.000	-77.000

Op 13 december 2018 is het minimabeleid 2019-2022 vastgesteld en is besloten om voor een bedrag ter hoogte van de Klijnsnamiddelen toe te voegen aan het minimabeleid. Daarbij is afgesproken deze financiële consequentie alleen voor 2019 te verwerken en de structurele effecten op te nemen in de Kadernota 2020, zodat een integrale afweging van alle voorstellen gemaakt kan worden.

C2 Uitvoeringsmaatregelen beeldkwaliteitsplan centrum (RO)

Uitvoeringsmaatregelen beeldkwaliteitsplan centrum	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-50.000	0	0	0
Baten (dekking uit concernreserve)	50.000	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

In 2019 wordt er gezamenlijk met ondernemers een beeldkwaliteitsplan voor het centrum van Voorschoten opgesteld om daarmee de beoogde kwalitatieve uitstraling van het centrum vast te leggen. Hiervoor zijn in de begroting van 2019 middelen gereserveerd. In het beeldkwaliteitsplan zullen uitvoeringsmaatregelen worden opgenomen om het beoogde eindbeeld te bereiken. Dit betreffen maatregelen die behoren bij de uitvoering van het centrumplan fase 2, zoals het realiseren van een goede logische voetgangerszone langs de terrassen en plaatsing van stallingsvoorzieningen in de Voorstraat. Daarnaast zal het beeldkwaliteitsplan ook leiden tot maatregelen in de Schoolstraat zoals eenduidige uitstallingen en reclame-uitingen. Een deel van deze maatregelen zal door ondernemers worden opgepakt en een deel zal door de gemeente worden uitgevoerd. Hiervoor is naar verwachting een budget van € 50.000,- nodig. Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken uit de concernreserve.

C3 Bijdrage Fietsenstalling de Vink

Bijdrage fietsenstalling de Vink	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-46.000	0	0	0
Baten (dekking uit concernreserve)	46.000	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

In 2016 is het bestuursakkoord fietsparkeren bij stations vastgesteld om landelijk de grote tekorten aan fietsparkeerplaatsen op te lossen door uitbreiding. Bij station de Vink zijn momenteel 720 fietsparkeerplekken, verdeeld over Voorschotense en Leidse zijde. De bezettingsgraad is momenteel ruim 90%. Prognoseberekeningen van ProRail komen voor 2030 uit op 1.122 plekken. De uitbreidingsopgave van 400 plekken wordt ook verdeeld tussen de Voorschotense en Leidse zijden.

Namens de (niet MRDH) gemeenten met een uitbreidingsopgaven heeft de provincie Zuid-Holland een plan van aanpak bij het ministerie van I&W ingediend. Dit heeft ertoe geleid dat het ministerie 40% van de uitbreidingskosten voor zijn rekening neemt. 50% wordt gedekt door provinciale subsidie en 10% komt voor rekening van de gemeente.

Voor de uitbreiding is het belangrijk dat de gemeente actief handhaaft op het fietsparkeren. Dit houdt het ruimen van fietswrakken, handhaving van het verbod op het verkeerd, gevaarlijk of hinderlijk gestalde fietsen en met name ook de weesfietsenaanpak in. Bij langparkeren en gratis stallen is een adequate weesfietsenaanpak en beperking van langparkeren en de gratis stallingsduur voorwaarde voor de cofinanciering vanuit de provincie en het rijk, zoals is opgenomen in het bestuursakkoord. Deze aanpak moet aantoonbaar aan een aantal nader te bepalen minimumeisen voldoen. De weesfietsenaanpak moet in Voorschoten nog worden georganiseerd.

Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken uit de concernreserve.

C4 Kostendekkende huren

Minimabeleid	Bedragen per jaar			
	2020	2021	2022	2023
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)				
Lasten	-213.612	-213.612	-213.612	-213.612
Baten (huuropbrengsten)	213.612	213.612	213.612	213.612
Saldo	0	0	0	0

Vanuit de wet markt en overheid is de gemeente verplicht kostendekkende huren in te voeren. Op 15 november heeft de raad besloten om vanaf 1 januari 2020 kostendekkende huren in te voeren. Daarbij is besloten om de meeropbrengsten van de huren vanwege de nieuwe rekenmethode volledig in te zetten als compensatie voor de huidige gebruikers. De invoering is daarmee kostenneutraal.

C5 integraal huisvestingsplan PM.

Het IHP omschrijft de gewenste voorzieningestructuur voor onderwijshuisvesting voor de periode 2020-2035 op basis van een visie op onderwijs en onderwijshuisvesting. De voorbereidende fase is inmiddels afgerond. In de 2e helft van 2019 zullen de relevante trends en ontwikkelingen op dit gebied in beeld worden gebracht en afgezet tegen het huidige beleidskader en mogelijk aanvullende ambities. Er wordt gekeken naar de huidige capaciteit van de gebouwen,

ontwikkelingen in leerlingenprognoses en ruimtebehoefte. Dit alles wordt vertaald in een aantal scenario's om te komen tot de gewenste voorzieningenstructuur. Afhankelijk van het gekozen scenario zullen de kosten hiervoor in de begroting worden verwerkt.

C6 (C6.1 & C6.2) Zwemmen in Voorschoten

Zwemmen in voorschoten	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	0	-85.000	-85.000	-85.000
Lasten (vorming voorziening)	-1.000.000	0	0	0
Baten (dekking concernreserve)	1.000.000	0	0	0
Saldo	0	-85.000	-85.000	-85.000

Naar aanleiding van het nadere onderzoek dat is uitgevoerd over de toekomst van zwembad "Het Wedde" stelt het college voor om te gaan voor de variant waarin het bad de komende 10 jaar open kan blijven. De hiervoor benodigde middelen bedragen in de exploitatiebegroting € 85.000 structureel vanaf 2021. Hier is al rekening gehouden met de inzet van de gelden die bij Sportfondsen Voorschoten BV de afgelopen jaren zijn opgebouwd.

Het gebouw wordt door de gemeente onderhouden. Op basis van een onderhoudsplan dat loopt tot en met 2030 zal dit in totaal € 1.000.000 vragen. Wij stellen u voor om dit bedrag ten laste van de concernreserve toe te voegen aan een nieuwe vormen onderhoudsvoorziening.

Voor de verdere inhoudelijke afwegingen en onderbouwingen verwijzen wij naar het rapport "De waarde van zwemmen".

Voorgesteld wordt de storting in een onderhoudsvoorziening te dekken door een onttrekking uit de concernreserve.

C7 Digitalisering

Digitalisering	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-20.000	0	0	0
Baten (dekking concernreserve)	20.000	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

In het coalitieakkoord 2019-2022 heeft de coalitie aangegeven de mogelijkheden te willen onderzoeken om in ieder geval rond het station en in het centrum snel internet te laten aanleggen. Met een betere digitale infrastructuur kan de druk op fysieke infrastructuur afnemen (minder verkeersdruk). Een goede verbinding is een voorwaarde om het vestigingsklimaat te verbeteren. In 2020 wordt dit onderzoek opgestart. Het zal bestaan uit 2 stappen:

1. Inzichten krijgen in de huidige situatie. Hiervoor is een eenmalig bedrag ad € 10.000 nodig;

2. Strategie ontwikkelen ter verbetering van de digitale bereikbaarheid. Hiervoor is eveneens een eenmalig bedrag van € 10.000 nodig.

Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken uit de concernreserve

C8 Opstellen gebiedsprofiel

Opstellen gebiedsprofiel <i>(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)</i>	Bedragen per jaar			
	2020	2021	2022	2023
Lasten	-5.000	0	0	0
Baten (dekking concernreserve)	5.000	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Gebiedsprofielen worden opgesteld als onderdeel van het afwegingskader voor woningbouwprojecten. Gebiedsprofielen worden opgesteld met behulp van verschillende sociaal, economische en ruimtelijke indicatoren. De intentie gebiedsprofielen op te stellen is vastgelegd in de Actualisatie van de Woonvisie die in april 2019 is vastgesteld.

Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken uit de concernreserve.

C9 verduurzaming dobbewijk/Faciliteren duurzame initiatieven

Faciliteren duurzame initiatieven <i>(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)</i>	Bedragen per jaar			
	2020	2021	2022	2023
Lasten	-35.000	0	0	0
Baten (dekking reserve duurzaamheid)	35.000	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

Het streven in Voorschoten is energieneutraal in 2030. Om het streven te behalen wordt er van de gemeente verwacht het goede voorbeeld te geven en ondernemers te stimuleren om bedrijfspanden te verduurzamen. Om ondernemers te stimuleren te verduurzamen, de samenwerkingen op het gebied van duurzaamheid te versterken en het bereik te vergroten, is belangrijk dat de gemeente investeert in duurzame maatregelen op het bedrijventerrein. De verduurzaming van bedrijfspanden draagt eveneens bij aan het toekomstbestendig maken van de Voorschotense economie.

Met het oog op de wettelijke verplichtingen aangaande de energieplicht en informatieplicht is het noodzaak om nu al stappen te ondernemen. Veel ondernemers zijn zich meer en meer bewust van de noodzaak tot energie neutraliteit op de Dobbewijk en daarom is nu het moment om te investeren.

Om het streven te bereiken zijn investeringen nodig. Door de investeringen wordt een grote groep bedrijven ondersteund en gestimuleerd om te verduurzamen. De ondernemers zullen naar verloop

van tijd zelf de verantwoordelijkheid moeten nemen. De gemeente moet dit echter eerst stimuleren.

Vooruitlopend op de vaststelling van het milieubeleidsplan zijn daarnaast extra middelen nodig om partijen in de samenleving met plannen die bijdragen aan het streven naar een energieneutraal Voorschoten per 2030 (ambitie coalitieakkoord) te kunnen faciliteren. Voor de periode vanaf 2021 geeft het budget milieubeleidsplan dekking.

Voorgesteld wordt dit bedrag te onttrekken uit de reserve duurzaamheid.

C10 Burgerparticipatie (POI)

Burgerparticipatie	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-100.700	0	0	0
Baten	0	0	0	0
Saldo	-100.700	0	0	0

In het collegeprogramma is opgenomen dat de gemeente meer handen en voeten gaat geven aan de burgerparticipatie. Daarvoor is een plan gemaakt, dat medio 2019 aan de gemeenteraad wordt aangeboden. Voor de implementatie en reguliere uitvoering van het participatiebeleid zijn extra middelen nodig om het participatiebeleid vorm te geven.

C11 Uitbreiding BOA-capaciteit (PU)

Uitbreiding BOA-capaciteit	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
Lasten	-140.000	-140.000	-140.000	-140.000
Baten	0	0	0	0
Saldo	-140.000	-140.000	-140.000	-140.000

De huidige boa capaciteit voor Voorschoten bedraagt 2,4 Fte's, waarvan er 0,5 seniorcapaciteit is.

De gemeente Wassenaar heeft vanaf 2020 de boa capaciteit structureel verhoogd met 2 Fte's.

Voor de gemeente Voorschoten is deze uitbreiding vooralsnog achterwege gebleven, waardoor de capaciteit niet meer toereikend is gebleken voor een effectieve inzet op de handhavingsprioriteiten.

Het capaciteitsadvies vanuit de benchmark (2019) voor een gemeente met 25.000 inwoners is een totale boa-capaciteit van 4,8. Dit betekent voor de gemeente Voorschoten een uitbreidingsvraag van 2,4 FTE, waarvan er 0,5 capaciteit wordt geadviseerd voor een beleidsfunctie met analysewerkzaamheden (ten behoeve van de ontwikkeling naar informatie gestuurd handhaven). Voorgestelde uitbreiding moet leiden tot een betere handhaving van vergunningen

Er zal ook bekeken worden in hoeverre het mogelijk is onze BOA inzet te verhalen op diverse belanghebbenden zoals de inzet van onze BOA's bij evenementen. Op dit moment is een dergelijke

constructie alleen van toepassing bij de Albert Heijn garage in Voorschoten met betrekking tot de handhaving van de blauwe zone.

C12 Openbare verlichting

Openbare verlichting Voorstraat	Bedragen per jaar			
	2020	2021	2022	2023
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)				
Lasten	-100.000	0	0	0
Baten (dekking concernreserve)	100.000	0	0	0
Saldo	0	0	0	0

De verlichting in de Voorstraat moet vervangen worden. Hier staan als enige straat in Nederland nog gas-armaturen. Het onderhoud van de armaturen kan onvoldoende geborgd worden doordat onderdelen beperkt tot niet meer verkrijgbaar zijn en er nauwelijks personen zijn die het onderhoud kunnen uitvoeren. Ook is de lichtopbrengst van de lampen onvoldoende.

De enige structurele oplossing is het vervangen van de masten en armaturen naar led verlichting. Dit kan in een vergelijkbare stijl als de huidige situatie uitgevoerd worden. De vervanging van deze armaturen stond oorspronkelijk voor 2023 gepland. Vanwege het niet goed functioneren van de verlichting in combinatie met de beperkte beschikbaarheid van onderdelen is het noodzakelijk om de vervanging te vervroegen. In de voorziening openbare verlichting is onvoldoende budget aanwezig om deze vervanging te bekostigen. Er wordt daarom verzocht eenmalig € 100.000 te doteren aan de voorziening openbare verlichting. In het beheerplan openbare verlichting die in 2020 wordt herzien, worden de financiële consequenties meegenomen.

Voorgesteld wordt dit bedrag uit de concernreserve te onttrekken.

C14 Intratuin/Segaarterrein PM.

Door de gemeenteraad is in het verleden een stedenbouwkundig kader voor de herontwikkeling van de Intratuinlocatie vastgesteld. Onderdeel van dit kader is een gebiedsontsluitingsweg over de ontwikkellocatie waardoor het noordelijk deel van de Leidseweg afgewaardeerd kan worden. Zo'n gebiedsontsluitingsweg moet gezien worden als een bovenwijkse voorziening. De weg dient immers ook voor de ontsluiting van andere gebieden dan alleen de ontwikkellocatie.

In het kader van het wettelijk kostenverhaal ingevolge de Wet ruimtelijke ordening moet de gemeente naar evenredigheid bijdragen aan de kosten van een bovenwijkse voorziening.

De beoogde nieuwbouw draagt slechts een klein deel bij aan het verkeer op de nieuwe weg (Leidseweg Noord heeft nu een intensiteit van ca. 10.000 voertuigen per etmaal).

De eigenaar van de grond is bereid de weg op het eigen grondgebied geheel voor eigen rekening te nemen. Voor de aansluitingen van deze weg op de bestaande infrastructuur zal een bijdrage van de gemeente onontkoombaar zijn. De hoogte van deze bijdrage laat zich nog niet aangeven. Het is

van belang tijdig rekening te houden met een investering ten behoeve van een optimalisering van de ontsluiting van voorschoten aan de noordzijde.

9.4 Gemeenschappelijke regelingen

Gemeenschappelijke regelingen	Bedragen per jaar			
(+ = budgettair voordeel en - = budgettair nadeel)	2020	2021	2022	2023
WODV	-267.521	-243.579	-218.298	-325.482
BSGR	-31.581	-31.581	-31.581	-31.581
Inkoopbureau H10	-6.530	-3.990	-3.990	-3.990
VRHM	-67.899	-75.866	-75.866	-75.866
RDOG	-41.000	-41.000	-39.266	-39.266
Holland Rijnland	-1.702	-1.702	-1.702	-1.702
ODWH	-9.388	-4.338	0	0
Saldo	-425.571	-402.056	-370.703	-477.887

De conceptbegrotingen van de gemeenschappelijke regelingen zijn voor zienswijze aangeboden aan de raad. De bijdragen uit de conceptbegrotingen zijn het uitgangspunt voor de kadernota.

Het college realiseert zich dat een aantal gemeenschappelijke regelingen in de afgelopen periodes in kosten hebben gesneden om kostenstijgingen te voorkomen. Desalniettemin zullen wij in regionaal verband bekijken hoe we onze invloedssfeer op het voorkomen van stijgende kosten kunnen vergroten.

10. Investeringsplanning 2020-2023

Investeringsplanning 2020 - 2023				
Omschrijving investering	2020	2021	2022	2023
<i>Investerings in Bruggen</i>	57.500	57.500	57.500	57.500
<i>Investerings wegen</i>		685.000	420.000	125.000
<i>voertuigen 236, 239 (tractie)</i>	110.000			
<i>Voertuigen 241, 242 (tractie)</i>	110.000			
<i>Roberine (tractie)</i>	60.000			
<i>Verduurzaming voertuigen + laadstation (tractie)</i>	16.000			
<i>Verduurzaming vastgoed</i>	pm.	pm.	pm.	pm.
<i>gladheidbestrijding strooiers (tractie)</i>		48.000		44.000
<i>trekker begraafplaats (tractie)</i>		35.000		
<i>gladheidbestrijding rolbezems (tractie)</i>		27.000		
<i>voertuigen groen (tractie)</i>				52.000
Totaal Investerings onderdeel van investeringsplafond	353.500	852.500	477.500	234.500
<i>Afval aanhangers (tractie)</i>		20.000		
<i>Afval perscontainer (tractie)</i>			30.000	
<i>Integraal waterketenplan</i>	2.945.000	2.195.000	1.015.000	1.615.000
<i>waterbouwkundige kunstwerken</i>	150.000	150.000	150.000	150.000
Totaal Investerings gesloten systeem	3.095.000	2.365.000	1.195.000	1.765.000

10.1 Treasury

In de kadernota zijn de resultaten van de jaarrekening 2018 en de voortgang van de lopende begroting verwerkt. Met name de doorgeschoven investeringen en het nieuwe investeringsplan zijn van invloed op de toekomstige liquiditeitsontwikkeling.

Om deze niet buiten de integrale afweging te laten vallen is besloten de investeringen in het kader van de 'robuuste' verbetermaatregelen van de riolering vooralsnog buiten het hier te presenteren vooruitzicht gehouden. De hiervoor benodigde bedragen zijn dusdanig groot dat zij de beschikbare liquiditeiten over meerdere jaren zouden opeisen en daarmee andere uitgaven verdringen zonder dat er een integrale afweging heeft plaatsgevonden.

In het meerjarenperspectief voor de liquiditeitsprognose dat tot 2029 reikt wordt het gemiddelde niveau van de vervangingsinvesteringen op € 2,6 mln. doorgetrokken.

Hiervan uitgaande en rekening houdende met het investeringsplan 2020-2023 wordt eind 2029 een netto schuldquote van 100% gerealiseerd bij een lange vast schuld van € 48,5 mln. als een jaarlijks gemiddeld investeringsniveau van € 2,8 mln. wordt aangehouden. Dit is € 0,2 mln. hoger dan in de nota schuldenbeheersing werd genoemd.

Tot en met 2029 kan er € 28,5 mln. geïnvesteerd worden boven op de nu opgenomen vervangingsinvesteringen en het investeringsplan met uitzondering van de robuuste uitvoering van het IWKP. Indien deze investeringen volledig onder het van kracht zijnde afschrijvingsplafond van € 100.000 zouden vallen, wordt dit plafond in de gehele verslagperiode niet overschreden.

10.2 Nut, urgentie en uitvoeringsniveau (motie 100283)

Hieronder treft u de uitwerking van 'Nut, urgentie en uitvoeringsniveau per investering aan.

Investeringsbedrag					
Investeringsbedrag	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2020	2021	2022	2023
	€ 230.000	€ 57.500	€ 57.500	€ 57.500	€ 57.500

Risicoanalyse NUU	
NUT	<p><i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i></p> <p>Om civieltechnische kunstwerken veilig in stand te houden is het noodzakelijk om onderdelen of de gehele brug te vervangen.</p>
URGENTIE	<p><i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, ja</i></p> <p>Wanneer vervanging wordt uitgesteld ontstaan er veiligheidsrisico's</p>
UITVOERINGSNIVEAU	<p><i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i></p> <p>Het uitvoeringsniveau is sober en doelmatig waarbij wordt gekeken naar de laagste lasten (investering/exploitatie) voor de gehele levensduur.</p>

Investeringsbedrag					
Investeringsbedrag	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2020	2021	2022	2023
	€ 1.230.000	€ -	€ 685.000	€ 420.000	€ 125.000

Risicoanalyse NUU	
NUT	<p><i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i></p> <p>In het beheerplan wegen is het benodigd groot onderhoud en vervanging bepaald. In 2020 wordt het beheerplan geactualiseerd</p>
URGENTIE	<p><i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, ja</i></p> <p>De investeringen zijn voorzien voor de jaren 2021 -2024</p>
UITVOERINGSNIVEAU	<p><i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i></p> <p>Vanuit het doorlichten van de beheerplannen is geconstateerd dat de risico-opslag omlaag kan. De investeringsbedragen zijn daarom met 5% verlaagd t.o.v. de opgenomen bedragen in het beheerplan.</p>

Investeringsbedrag					
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2019 e.v.?					ja, m.u.v. verduurzaming + laadstation
Investeringsbedrag	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2020	2021	2022	2023
€ 604.000	€ 296.000	€ 130.000	€ 30.000	€ 148.000	
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i> Om een goede bedrijfsvoering in stand te houden met een optimale lasten/baten situatie is vervanging noodzakelijk. Deze voertuigen worden ingezet voor het dagelijks onderhoud, de werkzaamheden kunnen niet uitgevoerd worden zonder.				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, ja</i> De voertuigen zijn langer aangehouden dan waar in de nota activabeleid vanuit wordt gegaan en in zijn geheel al afgeschreven. Het risico is groot dat een voertuig uitvalt en er extra kosten moeten worden gemaakt om een voertuig te huren.				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i> Voldoen aan wetgeving en wat noodzakelijk is voor de bedrijfsvoering				

Investeringsbedrag					
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2019 e.v.?					nee
Investeringsbedrag	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2020	2021	2022	2023
€ -	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i> De gemeente heeft de ambitie om te verduurzamen en staat daarnaast voor een wettelijke opgave om voor kantoorgebouwen minimaal te voldoen aan energielabel C.				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden?</i> In 2023 moeten kantoorgebouwen voldoen aan minimaal label C. De huidige panden voldoen hier niet aan.				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i> Aan de raad worden verschillende scenario's voorgelegd van voldoen aan de wettelijke eisen tot energieneutraal in 2050.				

Investerings in IWKP					
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2019 e.v.?					ja
Investeringsbedrag	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2020	2021	2022	2023
	€ 7.770.000	€ 2.945.000	€ 2.195.000	€ 1.015.000	€ 1.615.000
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i> In het IWKP is aangegeven welke maatregelen er voor de komende jaren uitgevoerd moeten worden. Hierbij zijn in de financiële module alleen de uit technisch oogpunt noodzakelijke maatregelen opgenomen. De verbetermaatregelen zijn apart in deze kadernota opgenomen.				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, ja</i> Op verschillende plaatsen is de riolering van slechte kwaliteit en is sprake van achterstand in het onderhoud met een veiligheidsrisico of verplichting i.v.m. de volksgezondheid. Om de veiligheid van de riolering te waarborgen en te zorgen voor een goede afvoer van het afvalwater is het noodzakelijk omriolering te vervangen. Het werk wordt gecombineerd met onderhoud aan andere				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i> Het uitvoeringsniveau is sober en doelmatig waarbij wordt gekeken naar de laagste lasten (investering/exploitatie) voor de gehele levensduur.				

Investerings in waterbouwkundige kunstwerken					
Opgenomen in investeringsplanning kadernota/begroting 2019 e.v.?					ja
Investeringsbedrag	Totaal bedrag	Investeringsbedragen per jaar			
		2020	2021	2022	2023
	€ 600.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000
Risicoanalyse NUU					
NUT	<i>Wat is het nut van deze investering? Waarom is het belangrijk deze investering uit te voeren?</i> Om een goede doorstroming van de watergangen te borgen				
URGENTIE	<i>Hoe groot is de urgentie voor de investering? Kan de investering eventueel uitgesteld worden? Zo, ja</i> Het uitstellen van werkzaamheden geeft een risico dat er grotere maatregelen genomen moeten worden, of dat er calamiteiten ontstaan waardoor er extra kosten gemaakt moeten worden.				
UITVOERINGSNIVEAU	<i>Waarom is er gekozen voor de investering in de mate waarvoor je een krediet vraagt? Kan dit</i> Waar het mogelijk is wordt een natuurlijke oever/ natuurvriendelijke oever gerealiseerd. Wanneer hier geen ruimte voor is wordt beschoeiing toegepast.				